

**„Programové vyhlásenie vlády SR pre roky 2016-2020**  
**Rozvoj vidieka a pôdohospodárstvo**  
**časť Poľnohospodárstvo a potravinárstvo“**  
**(Návrh SPPK)**

V návrhu programového vyhlásenia novej vlády SR na roky 2016-2020 sa Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) ako najväčšia samosprávna organizácia v agropotravinárskom sektore opiera hlavne o programové priority koaličných strán na roky 2016-2020 podpísaných 15.03.2016 a uvedených v časti Národnoštátne ekonomické záujmy a v časti Životné prostredie.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) považuje za strategické priority v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, ako základného piliera rozvoja vidieka:

- a) zaradenie poľnohospodárskej a vidieckej politiky medzi priority štátnej hospodárskej a sociálnej politiky
- b) vypracovanie a prijatie ucelenej koncepcie rozvoja vidieka SR na roky 2016 - 2020, súčasťou ktorej je koncepcia odbytu domácej agropotravinárskej produkcie s cieľom zvýšenia potravinovej bezpečnosti SR a zníženia nezamestnanosti,
- c) vyvinutie maximálneho úsilia na zrovnoprávenie postavenia slovenských poľnohospodárov na spoločnom európskom trhu v rámci reformy Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ na roky 2014-2020,
- d) podpora konkurencieschopnosti a výkonnosti potravinárskeho priemyslu formou zabezpečenia investícií do obnovy a inovácií existujúcich domácich výrobných a spracovateľských kapacít,
- e) cieľavedomá podpora predaja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku na vnútornom trhu SR, vnútornom trhu EÚ a na trhu tretích krajín.

**Návrh Programového vyhlásenia vlády na roky 2016-2020**

Slovensko je vidieckou krajinou. Cieľom politiky vlády je podpora rozvoja vidieka a zlepšovanie životných podmienok vidieckeho obyvateľstva. Preto vláda SR považuje pôdohospodárstvo a potravinárstvo za prioritu a strategické odvetvie hospodárskej a sociálnej politiky štátu.

Hlavným cieľom a úlohou poľnohospodárskej politiky je produkcia kvalitných, zdravotne bezchybných potravín. Okrem toho však musí prispievať aj k tvorbe pozitívnych externalít, najmä k rozvoju vidieckej ekonomiky a tým zamestnanosti na vidieku, udržiavaniu kultúrneho charakteru krajiny, ochrane a tvorbe životného prostredia. Preto bude vláda vytvárať podmienky pre zabezpečenie udržateľného, ekonomicky a regionálne vyváženého rozvoja pôdohospodárstva a potravinárstva.

Predpokladom jeho dosiahnutia je zmena slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva v kontexte Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) Európskej únie. Preto vláda spracuje koncepciu rozvoja vidieka, základným pilierom ktorej bude agropotravinársky sektor, so zameraním na odbyt domácej produkcie na domácom trhu, vnútornom trhu EÚ a trhu tretích krajín v záujme zvýšenia potravinovej bezpečnosti a zníženia nezamestnanosti SR a tým zachovania života na vidieku.

Spracuje analýzu plnenia cieľov Programu rozvoja vidieka SR na roky 2014 - 2020, na reálny ekonomický vývoj v poľnohospodárstve a potravinárstve, najmä výhľadu v odbyte domácej produkcie. Na základe analýzy urobí zmeny v podpore agrosektora pre nasledujúce programovacie obdobie EÚ.

V príprave reformy SPP po roku 2020 vyvinie vláda SR v rámci prípravného procesu v orgánoch EÚ maximálne úsilie na odstránenie negatívneho vplyvu SPP na slovenské agropotravinárstvo, hlavne diskriminačných podmienok pre našich poľnohospodárov a potravinárov.

Slovenská vláda považuje pôdu za národné bohatstvo, nie tovar, a pri hodnotení SPP 2014-2020 bude požadovať prehodnotenie zaradenia pôdy ako tovaru v prístupových zmluvách s EÚ.

Vláda bude podporovať hospodárne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu, vytvorí podmienky na jeho ochranu pred neodôvodnenými zábermi na nepoľnohospodárske aktivity a bude hľadať ďalšie možnosti nákupu pôdy pre domácich poľnohospodárov. Podporí doriešenie vlastníckych vzťahov k pôde ako predpokladu rozvoja trhu s pôdou.

Vytvorí právny rámec pre jednoznačnú identifikáciu pôdy a oprávnenosť žiadosti na poskytnutie podpory za účelom odstránenia nezrovnalosti v deklarácií užívateľov pôdy.

Prehodnotí vplyv miestnych daní - predovšetkým dane z pozemkov - na poľnohospodárske podnikanie z hľadiska jej zrušenia ako dane zo základného výrobného prostriedku v poľnohospodárstve.

Pri rešpektovaní špecifik poľnohospodárskej výroby bude vláda podporovať rozvoj voľného trhu s agropotravinárskymi výrobkami a slobodnú konkurenciu v poľnohospodárskom podnikaní. Bude podporovať začínajúcich, mladých ako aj malých poľnohospodárov a vytvorí pre nich podmienky, aby sa dokázali uplatniť na voľnom trhu.

Vytvorí podmienky na príchod mladých ľudí do sektora, hlavne zabezpečí funkčný spôsob vzdelávania pre kvalifikované pracovné sily v súlade s požiadavkami praxe.

V oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej výroby vláda SR podporí spracovanie a finalizáciu produktov z domácej výroby, okrem iného aj zvýšením propagácie domácich agropotravinárskych výrobkov prostredníctvom vytvorenia marketingového fondu s finančnou spoluúčasťou štátu a všetkých článkov potravinového reťazca. Bude presadzovať nákup domácej agropotravinárskej produkcie organizáciami štátnej a verejnej správy.

Vláda podporí vzdelávanie spotrebiteľskej verejnosti o potravinách a ich význame pre zdravie človeka, regionálny rozvoj a zamestnanosť a ochranu životného prostredia, a to aj vrátane detí a mládeže.

V súlade s pravidlami SPP vláda zintenzívni podporu sektorov, ktoré sú potenciálnymi zdrojmi zamestnanosti, najmä živočíšnej výroby, ovocinárstva, zeleninárstva, vinohradníctva a spracovateľského a potravinárskeho priemyslu. Prehodnotí tiež možnosť zavedenia ďalších opatrení na podporu sektora ako je napr. využívanie daňovo zvýhodnenej nafty. Zriadením rizikového fondu s účasťou štátu bude systematicky riešiť dôsledky prírodných katastrof v poľnohospodárstve pre zmeny klimatických podmienok.

Bude vytvárať podmienky na rozvoj živočíšnej výroby využívaním podporných opatrení a nástrojov v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky tak, aby sa zvýšila spotreba živočíšnych produktov z domácej produkcie. Osobitná podpora sa poskytne chovu hovädzieho dobytku a oviec a kôz v prírodne znevýhodnených horských a podhorských oblastiach, ako aj ostatným druhom hospodárskych zvierat a rybnému hospodárstvu.

Vláda SR podporí zámer vytvoriť stabilný systém štátnej pomoci v poľnohospodárskej prvovýrobe so zameraním najmä na podporu krízového manažmentu.

Vláda prehodnotí rozsah chránených území v Slovenskej republike v záujme eliminácie súčasných značných obmedzení na poľnohospodársku prvovýrobu. Bude venovať pozornosť riešeniu škôd spôsobovaných lovnou zverou a škôd na zveri.

Vláda prehodnotí Európskou komisiou navrhované limity emisií nežiaducich látok, predovšetkým amoniaku, metánu, ktoré sa negatívne dotknú hlavne živočíšnej výroby.

Vláda SR podporí vytváranie vhodného legislatívneho prostredia a odstraňovanie zbytočnej administratívnej záťaže podnikateľského prostredia v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle a bude podporovať ich zjednodušenie.

Vláda presadí legislatívne ustanovenie povinnosti vyplatenia faktúr podnikateľskými subjektmi a jej nedodržanie zadefinuje ako trestný čin.

Bude podporovať prípravu opatrení súvisiacich s adaptáciou poľnohospodárstva na zmenu klímy prostredníctvom takých spôsobov hospodárenia, ktorými sa zvýši zadržiavanie vody v krajine a prípravou účinnej politiky zachovania a rozvoja hydromelioračných zariadení (závlah a odvodnení).

Vláda SR podporí využitie obnoviteľných zdrojov energií na vidieku, ako je biomasa a odpady z rastlinnej výroby a živočíšnej výroby.

Vláda SR prispôsobí legislatívu v oblasti šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat aktuálnym problémom týchto odvetví.

V rámci opatrení na zvýšenie potravinovej sebestačnosti SR vláda podporí obnovu a modernizáciu domáceho potravinárskeho priemyslu s ohľadom na efektívne využívanie produkčného potenciálu SR, osobitne kapacít na spracovanie komodít krízových sektorov (ako napr. jatočné zvieratá, mlieko a pod).

Vláda podporí riešenia na potlačenia trvalo negatívne pôsobiacich neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny.

Vláda SR podporí predaj poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku na vnútornom trhu SR, vnútornom trhu EÚ a na trhu tretích krajín.

Využijú sa všetky dostupné ekonomické a právne nástroje na podporu priameho predaja farmárskych výrobkov konečnému domácemu spotrebiteľovi pri zachovaní podmienok zdravotnej bezchybnosti a kvality čerstvých produktov slovenského pôvodu s dôrazom na rozvoj výrobných a spracovateľských kapacít.

Dôslednou úradnou kontrolou celého potravinového reťazca vláda SR zabezpečí vysokú úroveň bezpečnosti potravín a dôveru spotrebiteľov prostredníctvom včasného a transparentného systému zverejňovania výsledkov kontrol.

Podporí zvýšenie počtu a frekvenciu úradných kontrol potravín z iných štátov, ako aj produktov predávaných ambulantným spôsobom, so zameraním na kvalitu a zdravotnú bezpečnosť potravín, ako aj s cieľom zabrániť daňovým únikom predávajúcich subjektov.

V súvislosti s vymedzením znevýhodnených oblastí a stanovením ostatných znevýhodnených oblastí pre budúce programové obdobie vláda SR vyvinie maximálne úsilie na dosiahnutie prijateľných podmienok pre Slovensko.

Vláda považuje úspešné a transparentné čerpanie fondov Európskej únie vo vzťahu k poľnohospodárstvu, potravinárstvu a rozvoju vidieka za rozhodujúce.